

УДК 342.924

DOI <https://doi.org/10.33216/2218-5461-2020-39-1-66-73>

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ МИТНОГО ОФОРМЛЕННЯ НА МОРСЬКОМУ ТРАНСПОРТІ СТОСОВНО ПАСАЖИРСЬКИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Джемліханов Т.Х.

FEATURES OF LEGAL REGULATION OF CUSTOMS DECLARATION ON MARITIME TRANSPORT CONCERNING PASSENGER TRANSPORT

Dzhemlikhanov T.H.

Анотація. У статті досліджено особливості правового регулювання митного оформлення щодо міжнародних пасажирських перевезень морським транспортом, виокремлено загальні правила митних органів всього світу. Проаналізовано нормативні акти, які забезпечують митне оформлення та контроль морських суден та товарів і перевезень пасажирів. Висвітлено, як виняткову форму митного контролю – особистий огляд. Встановлено, проблема недосконалості вітчизняного законодавства на сьогодні існує і потребує оновлення, так як на сьогоднішній день крім пасажирських перевезень, бурхливо розвивається круїзного призначення, що є досить актуальним і потребує всебічного дослідження, з метою розробки спрощеного митного оформлення на морському транспорті цього призначення. Морські пасажирські перевезення, мають пріоритет серед усіх інших видів діяльності морського транспорту, тому й підлягають позачерговому митному оформленню, але підхід повинен бути лояльним та уніфікованим із скороченням часу як для митних органів так і для пасажирів та морського екіпажу, що є доцільним та необхідним для даної категорії перевезень.

Ключові слова: морський транспорт, митне оформлення, морські пасажирські перевезення, вітчизняне законодавство, загальні правила та стандарти.

Постановка проблеми. При здійсненні митного контролю важливе значення має те, в якому митному режимі перебувають транспортні засоби, товари та інші предмети. Дотримуючись своїх міжнародних зобов'язань, Україна має виконувати митні формальності в такому обсязі, який сприяв би розвитку міжнародних економічних, соціальних, фінансових, цивільних, науково-технічних та культурних відносин, унеможливив кон-трабанду зброї, наркотиків, психотропних речовин, а також забезпечував дотримання екологічних, санітарно-гігієнічних та інших норм. Саме на виконання цих зобов'язань

спрямовані митне оформлення та контроль при здійсненні всіх митних режимів.

Аналіз загальних положень і безпосереднього механізму організації та здійснення митних процедур на морському транспорті надає підстави для виділення особливостей їх виконання. У зв'язку із цим зазначимо, що всі існуючі види цього транспорту мають певну специфічність свого функціонального призначення, отже, цілком природним є характерний прояв провадження таких процедур щодо кожного з них. [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На наявність такої специфіки вказували

у своїх працях відомі правники, зокрем а, С. В. Ківалов, С. Кочетко, Е. Б. Хачатуров, А.С. Трофімов Є. В. Додін та ін. Наприклад, Є. В. Додін підкреслює, що у вітчизняних і зарубіжних наукових правових джерелах не згадуються спеціальні види митних процедур на морському транспорті. Завдяки, довготривалим дослідженням вчених все-таки, поза увагою залишається сфера щодо здійснення митного оформлення на морському транспорті, її правове регулювання.

Формулювання мети. Метою статті є дослідження особливостей правового регулювання здійснення митного оформлення на морському транспорті стосовно пасажирських перевезень.

Виклад основного матеріалу. Товари, транспортні засоби та інші предмети, що переміщуються, морськими суднами через митний кордон України під митним контролем і підлягають митному оформленню. Митний контроль здійснюється з метою забезпечення дотримання державними органами, підприємствами та їх службовими особами, а також громадянами порядку переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів. Митне оформлення проводиться посадовими особами митниці з метою забезпечення митного контролю та застосування засобів державного регулювання ввезення на митну територію України, вивезення за її межі і транзиту через територію України товарів та інших предметів. Митний контроль і митне оформлення здійснюється посадовими особами митних органів одночасно.

На думку Є.В. Додіна, в митних операціях (які можна віднести до специфічних процедур) є всі підстави виокремити в самостійну групу процедури, що не вписуються в загальні нормативи (стандарти) митних процедур на морському транспорті. До них слід віднести митні процедури, що здійснюються стосовно пасажирських, військових, риболо-

вельких та інших суден. Отже, Є. В. Додін уперше у вітчизняній науковій правовій літературі вирізняє групи митних процедур, які здійснюються щодо окремих видів морського транспорту[2].

Однак, що проблему необхідно розглянути детальніше стосовно сучасної морської інфраструктури, міжнародного митного й морського права. Перш за все слід визнати першочерговим для розгляду порядок провадження митних процедур на пасажирських суднах, адже вони мають пріоритет перед усіма іншими видами морського транспорту. Це підтверджується також нормативними актами з цього питання, в яких зазначено, що пасажирські судна підлягають позачерговому митному оформленню, особливо ті з них, що тривалий час перебували у плаванні [3].

Митне оформлення стосовно морського транспорту здійснюється переважно на пасажирських причалах морського пасажирського вокзалу. При прибутті суден великої пасажиромісткості в порти, де глибина для підходу судна до причалу недостатня, ці процедури можуть провадитися на рейді. Такі судна в разі тривалості плавання на міжнародних морських пасажирських лініях підлягають митному оформленню з так званним «відкритим кордоном». Це означає, що в першу чергу здійснюються митні процедури стосовно пасажирів та екіпажу, а вже потім судна обов'язково оглядаються відповідними нарядами, що складаються із працівників митниці, прикордонної служби, інших контрольних служб та представників від адміністрації судна. Утім морські судна невеликої пасажиромісткості, що слідує за міжнародним розкладом, а також круїзні судна, що заходять до порту за маршрутом круїзу, оформлюються із «закритим кордоном», тобто на час їх перебування на території митниці вони знаходяться під наглядом нарядів, що складаються з працівників митниці і прикордонної служби. Як правило, огляд таких су-

ден не провадиться. Усі контрольні служби працюють взаємопогоджено, задля прискорення обробки морських суден прикордонний, митний та інші види контролю й оформлення суміщаються. Місця стоянки пасажирських суден під час проведення митних процедур, завантаження (розвантаження), а також посадки (висадки) пасажирів визначаються за погодженням із митницею, прикордонною службою й адміністрацією порту. Зміна такого місця відбувається також за погодженням із митницею і прикордонною службою, за винятком аварії або стихійного лиха. Пасажирські судна, зайняті в міжнародних перевезеннях, прибувають до порту й вибувають із нього відповідно до міжнародного розкладу, а судна, що виконують чартерні рейси з туристами на борту, за планами, узгодженими з туристичними агентствами. Адміністрація порту завчасно інформує митні, прикордонні та інші контрольні служби щодо маршруту прямування, часу прибуття, тривалості стоянки таких суден [4].

Митні органи здійснюють митне оформлення та контроль суден закордонного плавання, а саме: а) перевірка судових документів; б) перевірка документів, які стосуються переміщуваних на судні товарів; в) огляд приміщень судна (жилих і нежених), товарів (вантажу, багажу, ручної поклажі пасажирів); г) огляд судового майна і припасів із метою попередження ввезення (вивезення) заборонених предметів, а також провозу з приховуванням від митного контролю й оформлення товарів, валюти й валютних цінностей; д) огляд особистих речей, що належать членам екіпажу судна; е) усне опитування пасажирів та ін.[5].

Порядок проведення митних процедур на пасажирських суднах відбувається таким чином. Митний контроль предметів, що переміщуються пасажирами, здійснюється, як правило, безпосередньо на борту судна біля трапу чи на причалі біля борту круїзного

судна. За необхідності проведення ретельного огляду предметів, у тому числі із застосуванням технічних засобів митного контролю, або особистого огляду пасажирів можуть бути запрошені посадовою особою митного органу до спеціально відведених для цього приміщень митного органу [7].

Кожен пасажир, який досягнув 16-річного віку, до початку проведення митних процедур зобов'язаний заповнити митну декларацію. Від заповнення декларації звільняються пасажирів, які перебувають на судні під час круїзу. При перебуванні на території України пасажирів проживають на судні, сходячи на берег лише задля нетривалих екскурсій. Іншими словами, для них встановлено безвізовий порядок сходження на берег згідно з розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 р. № 390-р «Про затвердження заходів щодо розвитку іноземного і внутрішнього туризму». Сходження на берег пасажирів, які прибули з-за кордону, відбувається з дозволу старших митного і прикордонного контролів після надання капітаном судна необхідних документів для митного оформлення. Посадка пасажирів на судна, які відходять за кордон, відбувається по завершенні митного оформлення особистих речей пасажирів, а оглянутий багаж завантажуються на судно під наглядом митниці [8].

Із розвитком туристичної галузі наша держава привертає увагу не тільки іноземних туристичних компаній, а й безпосередньо фізичних осіб, які подорожують. Тому вітчизняне законодавство повинно відповідати визнаним у світовому просторі стандартам і нормам, а також наявним правилам і порядкам здійснення митних процедур стосовно іноземних круїзних суден відповідно до міжнародних конвенцій. Цьому присвячено лише декілька положень у наказах Держмитслужби України, що не є виправданим. Адже зазначеним питанням приділено увагу у де-

кількох міжнародних конвенціях, а сама туристична діяльність знаходиться під пильним контролем Всесвітньої туристичної організації. Так, під егідою ООН у 1982 р. створено Кодекс туриста, Гаазькою декларацією Міжпарламентської конференції з туризму 1989 р. передбачено розв'язання певних можливих проблем із дотримання прав туристів, а саме: а) п. 50 цієї Декларації називає основною проблемою великий розрив у рішеннях стосовно дозволу на безмитне ввезення (вивезення) у різних країнах; митні декларації й огляди також розглядаються як стримуючий туристичні витрати чинник; б) п. 57 рекомендує державам заохочувати розвиток туристичної свідомості, тобто гостинність стосовно туристів із боку працівників митних та імміграційних органів, персоналу туристичних підприємств і широкої громадськості, поваги до людської гідності, а перш за все - задля недопущення будь-яких проявів дискримінації [7].

Значущість цієї галузі визнано на державному рівні ще в 1963 р., коли СРСР указом Президії Верховної Ради СРСР від 30 січня 1963 р. ратифікував угоду «Про співробітництво та взаємодопомогу в митних справах» (Берлін, 1962 р.), згідно з якою взяв на себе зобов'язання із здійснення заходів, спрямованих на спрощення пропуску груп туристів і відпочиваючих. Належним продовженням цієї роботи слід визнати постанову Кабінету Міністрів України «Про затвердження Програми розбудови туристичної інфраструктури за напрямками національної мережі міжнародних транспортних коридорів та основних транспортних магістралей у 2004–2010 роках» від 12 травня 2004 р. № 612, у якій зазначено, що діяльність у цьому напрямі, залучення туристів і підтримання туристичної привабливості України треба вважати одним із ключових чинників при розгляді питань економічної ефективності функціонування національної мережі міжна-

родних морських транспортних коридорів, що позитивно вплине на економічні показники держави [4].

Досить позитивними щодо спрощення митних процедур слід визнати листи які були прийняті Держмитслужбою України:

– «Про необхідність вдосконалення роботи з інформаційного забезпечення громадян з питань митної справи» від 22 січня 2001 р. 09/4-264-ЕП, яким надані розпорядження стосовно поліпшення такого важливого напрямку, як інформаційне забезпечення, й рекомендовано: а) розмістити інформаційні стенди у зручних для ознайомлення громадян місцях і б) підготувати й розмістити відповідну інформацію на аудіокасетах, у брошурах і листівках, на плакатах туристичних фірм, адміністрацій транспортних компаній, яким належать (або які орендують) транспортні засоби для перевезення громадян через митний кордон України, тощо; [9]

– «Про заходи щодо спрощення, згідно з міжнародною практикою, процедури митного контролю» від 30 травня 2001 р. № 2/09-2705-ЕП, яким рекомендовано: а) створити в межах компетенції митних органів сприятливі умови для розвитку міжнародного туризму в Україні; б) скоротити час проведення митного контролю товарів та інших предметів цих громадян згідно з міжнародною практикою; в) виділити зазначених громадян-нерезидентів в окремий потік (окрему смугу руху); г) призначити відповідальних посадових осіб митниці для проведення митного контролю товарів та інших предметів, що переміщуються ними через митний кордон України [10].

Фундаментальне зростання обсягу міжнародних морських пасажирських перевезень істотно позначилося на роботі митних органів всього світу, у зв'язку з чим виникла необхідність у подальшому спрощенні й гармонізації митних процедур. Проте така діяльність не може бути на шкоду економічним

інтересам, а також запобіганню ввезення чи вивезення заборонених предметів.

В теперішній час дедалі більше почав розвиватися морський пасажирський транспорт круїзного призначення, тому вбачається правильним приділити йому окрему увагу. За такого, необхідно визначитися з загальними правилами, якими користуються у своїй повсякденній роботі працівники митних органів розвинених держав світу:

1. Митні органи можуть провадити контроль у повному обсязі, але зазвичай він здійснюється вибірково.

2. Особистий огляд пасажирів провадиться лише у виняткових випадках за наявності достатніх даних щодо можливості вчинення з їхнього боку контрабандних дій або інших митних правопорушень.

3. Широко використовується двоканальна система оформлення пасажирів у портах. Надписи на червоному й зеленому коридорах роблять обов'язково англійською мовою. Вищезазначені коридори розташовуються за місцем видачі багажу, щоб під час вибору типу коридору пасажир мав при собі весь багаж. Крім того, рекомендується розміщувати коридори в такий спосіб, щоб шлях від них до виходу був максимально коротким. Пасажири, які слідуєть зеленим коридором, не проходять ніяких інших митних формальностей, за винятком випадків контрольної перевірки, а ті, які слідуєть червоним, проходять усі необхідні митні процедури.

4. Митні процедури здійснюються однаково незалежно від громадянства, національності, віросповідання тощо.

5. Незалежно від транспортного засобу, на якому переміщуються пасажири при митному оформленні, список пасажирів і супроводжувального багажу не вимагається, однак така можливість не виключається щодо надання митним органам на їх вимогу інфор-

мації стосовно кількості пасажирів, які прибули або вибувають.

6. Туристи мають право надати усну декларацію щодо супроводжувальних речей. Однак, митні органи можуть вимагати надання й письмової декларації на речі, які мають комерційну цінність або перевищують обсяги, встановлені національним законодавством. Це може бути звичайна декларація для випуску товарів у вільний обіг або спрощена товарна декларація, комерційна накладна тощо.

7. Багаж, що слідує окремо, оформлюється за спрощеною процедурою, але не обов'язково без сплати мита, заінтересованій особі необхідно довести, що вона прибула з-за кордону. Власника такого багажу може представляти також довірена особа.

8. Речі, що ввозяться, зазвичай вважаються некомерційними, якщо вони не ввозяться регулярно і являють собою тільки предмети особистого користування і споживання самим туристом, його сім'єю або якщо вони призначені для подарунків у даній країні або за своєю природою і кількістю не придатні для комерційних операцій.

9. Митні формальності стосовно туристів, які від'їжджають, максимально спрощуються й по можливості зовсім не провадяться. Але вони можуть виявитися необхідними, наприклад, для повернення внутрішнього мита та ін. [11].

Загальними положеннями стосовно порядку проведення митних процедур щодо круїзних суден слід визнати.

По-перше, іноземні круїзні судна після прибуття з-за кордону оформлюються документально у спрощеному порядку.

По-друге, митний контроль пасажирів і членів екіпажу, які є іноземними громадянами, здійснюється за декларацією про особисті речі членів екіпажу судна, а громадян України - за митною декларацією. За зверненням адміністрації судна або представни-

ків туристичних фірм, які організують круїз, митним органом можуть бути оформлені митні декларації й на іноземних громадян.

По-третє, митні процедури стосовно пасажирів здійснюються, як правило, в оглядовому залі пасажирського комплексу. За умови виконання режимних заходів вони можуть провадитися безпосередньо біля борту судна. При цьому в разі потреби здійснити поглиблений контроль, у тому числі із застосуванням технічних засобів, або особистого огляду пасажирів можуть бути запрошені посадовою особою митного органу до оглядового залу.

По-четверте, інформаційні матеріали, розміщені в пункті пропуску, контрольні служби в обов'язковому порядку повинні роз'яснювати пасажирів закордонного прямування, зокрема, щодо їх прав та обов'язків під час перебування в пункті пропуску та проходження того чи іншого видів контролю. Інформаційні стенди стосовно порядку перетинання державного кордону України в спрощеному порядку мають бути виготовлені державною мовою, мовою суміжної держави й англійською мовою.

По-п'яте, митне оформлення іноземного круїзного судна, якщо воно прибуло з українського порту, обмежується перевіркою документів, виданих у першому українському порту (порту заходу), за умови, що наступний порт заходу є теж українським. Про проведення такого контролю робиться відмітка на вантажній декларації [2].

Митний контроль ручної поклажі, що переміщується здійснюється за допомогою технічних засобів. Працівник оперативного підрозділу митниці у присутності супровідної особи за наявності достатніх підстав вважати, що в них знаходяться предмети контрабанди або предмети, що становлять безпосередні об'єкти порушення митних правил,

вправі провести огляд окремих місць переміщеної ручної поклажі.

Слід наголосити, що у випадку ввезення предметів (товарів), які підлягають оподатковуванню, митні та інші платежі сплачуються в загальному порядку. Винятковою формою митного контролю є особистий огляд. Суть його полягає в тому, що дії, пов'язані з проведенням особистого огляду, зачіпають охоронювані Конституцією України права та свободи громадян, їх особисту недоторканність, а також недоторканність їх честі й гідності. Тому, встановлюючи таку форму митного контролю, законодавець приділив особливу увагу умовам її застосування. По-перше, для здійснення особистого огляду обов'язковою є наявність письмового рішення начальника митниці (або особи, яка його заміщує). По-друге – наявність достатніх підстав для припущення, що громадянин, який слідує через митний кордон або перебуває в зоні митного контролю чи в транзитній зоні аеропорту, переховує при собі предмети контрабанди або предмети, які є безпосередніми об'єктами порушення митних правил або заборонені до транзиту через територію України. По-третє, законодавством спеціально обумовлено порядок, процедуру й умови здійснення особистого огляду. Це пред'явлення громадянину письмового рішення начальника митниці, ознайомлення громадянина з його правами та обов'язками при здійсненні такого огляду і необхідність запропонувати добровільно видати приховані предмети. Спеціально застережена умова здійснення особистого огляду особою митниці однієї статі з особою, яка проходить огляд у присутності двох понятих тієї ж статі, в ізольованому приміщенні, що відповідає санітарно-гігієнічним нормам. При вчиненні огляду складається протокол, де громадянин має право зробити відповідну заяву [11].

Висновки. Підсумовуючи вищевикладене можна зробити висновок, що морський

транспорт має різні напрямки використання та має особливості митного оформлення в залежності від діяльності. При здійсненні митного оформлення щодо діяльності пасажирських перевезень, чи туристичного призначення мають свої специфічні правила, які включають цілий комплекс формальностей: перевірку, контроль, оформлення, огляд та інші дії починаючи від самого судна, як об'єкта морських перевезень і закінчуючи пасажиром та морською командою – екіпаж судна. Однак, існують загальні правила митних процедур для всього світу, якими й керуються митними. Але враховуючи, що вітчизняне законодавство не досконале в цій сфері і має дуже обмежену кількість нормативних актів, які не надають можливості встановити чіткий алгоритм дій при здійсненні митних операцій щодо морських перевезень, туристичних поїздок та круїзів, що зараз стрімко розвивається, тому Україна повинна більше приймати законодавчих актів та ратифікувати конвенції, так як ця діяльність є економічно вигідною щодо надходження коштів до країни від туризму та перевезень.

Література:

1. Трофімов С. А. Особливості правового регулювання митних процедур на морському транспорті: Проблеми Законності- Республік. міжвід. наук. збірник, 2006. Вип. 77. С. 35–36.
2. Додин Е. В. Таможенні операції на морському транспорті - учеб.-метод. Посobie: Юрид. лит, 2001. 160 с.
3. Кивалов С. В. Организационно-правовые основы таможенного дела в Украине: Одес. юрид. ин-т ОГУ, 1994. 311с.
4. Постанова Кабінету міністрів України «Про затвердження Програми розбудови туристичної інфраструктури за напрямками національної мережі міжнародних транспортних коридорів та основних транспортних магістралей у 2004–2010 роках - станом на 1 січня 2020р.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/612-2004-%D0%BF>
5. Борисов К. Г. Международный туризм и право : НИМП, 1999. 352 с.

6. Кочетко С. Таможенные процедуры: Таможенная параллель, 1999. № 7(23). С. 8–11.

7. Про співробітництво та взаємодопомогу в митних справах: URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_912

8. Розпорядження Кабінету міністрів України «Про затвердження заходів щодо розвитку іноземного і внутрішнього туризму» - станом на 1 березня 2020р.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/390-2003-%D1%80>

9. Лист Держмитслужби України від 22. 01. 2001 р. № 09/4-264-ЕП «Про необхідність вдосконалення роботи з інформаційного забезпечення громадян з питань митної справи» - станом на 1 січня 2020р.: URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/show.php?uid=1025.549.0>

10. Лист Держмитслужби України від 30. 05. 2001 р. № 2/09-2705-ЕП «Про заходи щодо спрощення, згідно з міжнародною практикою, процедури митного контролю» - станом на 1 січня 2020р.: URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/show.php?uid=1025.4653.0>

11. Щодо створення сприятливих умов для перетинання державного кордону іноземними громадянами: URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/show.php?uid=1025.2402.0>

References:

1. Trofimov S. A. Osoblyvosti pravovoho rehulivannia mytnykh protsedur na morskomu transporti: Problemy Zakonnosti- Respublik. mizhvid. nauk. zbirnyk, 2006. Vyp. 77. S. 35–36.
2. Dodyn E. V. Tamozhennyye operatsyy na morskomu transporte - ucheb.-metod. Posobyе: Yuryd. lyt, 2001. 160 s.
3. Kyvalov S. V. Orhanyzatsyonno-pravovyye osnovy tamozhennoho dela v Ukrayne: Odes. yuryd. yn-t OHU, 1994. 311s.
4. Postanova Kabinetu ministriv Ukrainy «Pro zatverdzhennia Prohramy rozbudovy turystychnoi infrastruktury za napriamkamy natsionalnoi me-rezhi mizhnarodnykh transportnykh korydoriv ta osnovnykh transportnykh mahistralei u 2004–2010 rokakh - stanom na 1 sichnia 2020r.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/612-2004-%D0%BF>
5. Borysov K. H. Mezhdunarodnyi turizm y pravo : NYMP, 1999. 352 s.
6. Kochetko S. Tamozhennyye protsedury: Tamozhennaia parallel, 1999. № 7(23). S. 8–11.
7. Pro spivrobitnytstvo ta vzaiemodopomohu v mytnykh spravakh: URL: http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_912

8. Rozporiadzhennia Kabinetu ministriv Ukrainy «Pro zatverdzhennia zakhodiv shchodo rozvytku inozemnoho i vnutrishnoho turyzmu» - stanom na 1 bereznia 2020r.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/390-2003-%D1%80>

9. Lyst Derzhmytsluzhby Ukrainy vid 22. 01. 2001 r. № 09/4-264-EP «Pro neobkhdnist vdoskonalennia roboty z informatsiinoho zabezpechennia hromadian z pytan mytnoi spravy» - stanom na 1 sichnia 2020r.: URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/show.php?uid=1025.549.0>

10. Lyst Derzhmytsluzhby Ukrainy vid 30. 05. 2001 r. № 2/09-2705-EP «Pro zakhody shchodo sproshchennia, zghidno z mizhnarodnoiu praktykoiu, protsedury mytnoho kontroliu» - stanom na 1 sichnia 2020r.: URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/show.php?uid=1025.4653.0>

11. Shchodo stvorennia spriyatlyvykh umov dlia peretynannia derzhavnoho kordonu inozemnyimi hromadianamy: URL: <http://www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/show.php?uid=1025.2402.0>

Dzhemlikhanov T.H. Features of legal regulation of customs declaration on maritime transport concerning passenger transport. – Article.

The article explores the features of the legal regulation of customs clearance in relation to international passenger transport by sea, identifies the general rules of customs authorities around the world. Analyzed regulations that provide customs clearance and control of ships, goods, passengers. It is highlighted as an exceptional form of customs control - personal inspection. It has been established that the problem of imperfection of domestic legislation today exists and needs to be updated, since today, in addition to passenger traffic, cruise destination is rapidly developing and is very relevant, it requires a comprehensive study to develop simplified customs clearance for sea transport in this direction. Sea passenger transportations have a priority among all types of activities of maritime transport, therefore they are subject to extraordinary customs clearance, but the approach should be loyal and unified with a reduction in time for both customs authorities and passengers and the sea crew, as this is appropriate and necessary for this transportation categories.

Key words: sea transport, customs clearance, sea passenger transportation, domestic legislation, general rules and standards.

Джемліханов Т.Х. Особенности правового регулирования таможенной декларации на морском транспорте в отношении пассажирских перевозок. - Стаття.

В статье исследованы особенности правового регулирования таможенного оформления в отношении международных пассажирских перевозок морским транспортом, выделены общие правила таможенных органов всего мира. Проанализированы нормативные акты, которые обеспечивают таможенное оформление и контроль морских судов, товаров, пассажиров. Освещено, как исключительную форму таможенного контроля - личный досмотр. Установлено, что проблема несовершенства отечественного законодательства сегодня существует и нуждается в обновлении, так как на сегодняшний день кроме пассажирских перевозок, бурно развивается круизное назначение и является весьма актуальным, требует всестороннего исследования с целью разработки упрощенного таможенного оформления на морском транспорте этого направления. Морские пассажирские перевозки, имеют приоритет среди всех видов деятельности морского транспорта, поэтому и подлежат внеочередному таможенному оформлению, но подход должен быть лояльным и унифицированным с сокращением времени как для таможенных органов так и для пассажиров и морского экипажа, так как это целесообразно и необходимо для данной категории перевозок.

Ключевые слова: морской транспорт, таможенное оформление, морские пассажирские перевозки, отечественное законодательство, общие правила и стандарты.

Авторська довідка:

Джемліханов Тімур Ханіфович – фахівець з безпеки, Товариство з обмеженою відповідальністю Техноторг.

Стаття надійшла до редакції 13 лютого 2020 р.